

รายงาน

โครงการปลูกจิตสำนึกและแนวทางปฏิบัติการเป็นข้าราชการที่ดี
กิจกรรมแลกเปลี่ยนเรียนรู้เพื่อสร้างสังคมอุดมคุณธรรม ของสำนักวิชาการ
วันอังคารที่ 9 พฤษภาคม 2566

ปาฐกถาพิเศษ

“แนวทางการสร้างคนดี คนเก่ง คนกล้า ในสังคมอุดมคุณธรรม”
โดย พลอากาศเอก ประจิน จั่นตอง สมาชิกวุฒิสภา

เรียนรู้และแลกเปลี่ยนประสบการณ์

การทำความดี บุคคลต้นแบบ : บุคลากรของสำนักวิชาการ

สำนักวิชาการ

ต้องใช้ความรู้คู่คุณธรรมเพื่อให้
บรรลุเป้าหมายที่ตั้งไว้ หลักการที่สำนักวิชาการ
ต้องยึดถือปฏิบัติ คือ

4CIS

พลอากาศเอก ประจิน จั่นตอง สมาชิกวุฒิสภา

ประกอบด้วย

๑. การสื่อสาร Communication
๒. การประสานงาน Coordination
๓. ความร่วมมือ Cooperation
๔. การทำงานร่วมกัน Collaboration
๕. ความจริงใจ Sincere

สังคมของสำนักวิชาการจะเป็นสังคมที่อุดมด้วยคุณธรรม

NEWS

UPDATE

คณะกรรมการขับเคลื่อนองค์กร **STRONG** จิตพอเพียงต้านทุจริต ส่งเสริม สนับสนุน คุณธรรม
จริยธรรม และความโปร่งใส สำนักวิชาการ
สำนักงานเลขาธิการวุฒิสภา

ส่งเสริม

นายพีระพจน์ รัตนมาลี
รองเลขาธิการวุฒิสภา
รักษาราชการแทนผู้อำนวยการสำนักวิชาการ

**บุคลากรสำนักวิชาการต้องยึดถือและปฏิบัติตาม
ประมวลจริยธรรมข้าราชการรัฐสภา และดำรงตน
เป็นข้าราชการที่ดี**

คำนำ

สำนักวิชาการ ได้รับการประกาศเกียรติคุณเป็นองค์กรคุณธรรมต้นแบบ จากคณะกรรมการส่งเสริมคุณธรรมแห่งชาติ ประจำปี พ.ศ. ๒๕๖๕ ต่อเนื่องตั้งแต่ปี พ.ศ. ๒๕๖๓ ประกอบกับสำนักงานเลขาธิการวุฒิสภาได้กำหนดแผนบูรณาการส่งเสริม สนับสนุน การดำเนินการด้านคุณธรรม จริยธรรม ความโปร่งใสและการป้องกันการทุจริตของสำนักงานเลขาธิการวุฒิสภา ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๖ ขึ้น

สำนักวิชาการได้ตระหนักถึงความสำคัญในการส่งเสริม สนับสนุนการดำเนินการด้านคุณธรรม จริยธรรม ความโปร่งใสและการป้องกันการทุจริต และพร้อมที่จะขับเคลื่อนสำนักวิชาการไปสู่การรักษามาตรฐานองค์กรคุณธรรมต้นแบบในระดับโดดเด่น โดยยึดมั่นและปฏิบัติตามประมวลจริยธรรมข้าราชการรัฐสภา หลักศาสนา หลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง สืบสานวัฒนธรรมไทย รักษาสิ่งแวดล้อม ให้สอดคล้องกับเจตจำนงสุจริตของสำนักงานเลขาธิการวุฒิสภา

สำนักวิชาการ จึงได้จัด “โครงการปลูกจิตสำนึกและแนวทางปฏิบัติการเป็นข้าราชการที่ดี กิจกรรมแลกเปลี่ยนเรียนรู้เพื่อสร้างสังคมอุดมคุณธรรมของสำนักวิชาการ” ในวันอังคารที่ ๙ พฤษภาคม ๒๕๖๖ ณ ห้องประชุมหมายเลข ๔๐๖ – ๔๐๗ อาคารรัฐสภา โดยมีวัตถุประสงค์

๑. เพื่อดำเนินการขับเคลื่อนแผนบูรณาการส่งเสริม สนับสนุน การดำเนินการด้านคุณธรรม จริยธรรม ความโปร่งใสและการป้องกันการทุจริตของสำนักงานเลขาธิการวุฒิสภา ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๖

๒. เพื่อส่งเสริมให้บุคลากรของสำนักวิชาการ ปฏิบัติตามประมวลจริยธรรมข้าราชการรัฐสภา และร่วมขับเคลื่อนองค์กรคุณธรรมต้นแบบ

๓. เพื่อให้บุคลากรของสำนักวิชาการ ได้เรียนรู้และถอดบทเรียน แลกเปลี่ยนประสบการณ์แห่งการทำหน้าที่ จากบุคคลต้นแบบ และบุคลากรของสำนักวิชาการ

ดังนั้น รายงานสรุป “โครงการปลูกจิตสำนึกและแนวทางปฏิบัติการเป็นข้าราชการที่ดี กิจกรรมแลกเปลี่ยนเรียนรู้เพื่อสร้างสังคมอุดมคุณธรรมของสำนักวิชาการ” ฉบับนี้ จะเป็นแนวทางให้บุคลากรของสำนักวิชาการและผู้สนใจ ได้นำไปเป็นแนวทางในการปฏิบัติราชการ และแนวทางการดำรงในชีวิตร่วมสมัยปัจจุบันเป็นอย่างดี โดยเฉพาะปาฐกถาพิเศษจากบุคคลต้นแบบ เรื่อง “แนวทางการสร้างคนดี คนเก่ง คนกล้า ในสังคมอุดมคุณธรรม” โดยพลอากาศเอก ประจิน จั่นตอง สมาชิกวุฒิสภา

สำนักวิชาการ

พฤษภาคม ๒๕๖๖

สารบัญ

	หน้า
ส่วนที่ ๑	
พิธีเปิด “โครงการปลูกจิตสำนึกและแนวทางปฏิบัติการเป็นข้าราชการที่ดี กิจกรรมแลกเปลี่ยนเรียนรู้เพื่อสร้างสังคมอุดมคุณธรรมของสำนักวิชาการ”	
- ประวัติบุคคลต้นแบบและองค์ปาฐก	๓
- คำกล่าวรายงาน	๕
- คำกล่าวเปิด	๗
ส่วนที่ ๒	
ปาฐกถาพิเศษจากบุคคลต้นแบบ เรื่อง “แนวทางการสร้างคนดี คนเก่ง คนกล้าในสังคมอุดมคุณธรรม”	๙
พลอากาศเอก ประจิน จั่นตอง สมาชิกวุฒิสภา ประธานคณะกรรมการการอุดมศึกษา วิทยาศาสตร์ วิจัยและนวัตกรรม วุฒิสภา และอดีตประธานคณะกรรมการวิสามัญศึกษาแนวทาง การสร้างคนดีคนเก่งสู่สังคมเพื่อพัฒนาชาติไทยอย่างยั่งยืน วุฒิสภา	
ส่วนที่ ๓	
เปิดเวทีการแลกเปลี่ยนประสบการณ์ การเรียนรู้ ถอดบทเรียน แลกเปลี่ยนประสบการณ์แห่งการทำหน้าที่ จากบุคคล ต้นแบบ และบุคลากรของสำนักวิชาการ	๑๘
ภาคผนวก	
- ภาพกิจกรรม	๒๑
- เอกสารข่าว	๒๕

เอกสารประกอบการบรรยาย โดยพลอากาศเอก ประจิน จั่นตอง สมาชิกวุฒิสภา

ส่วนที่ ๑ พิธีเปิดโครงการ

นางสาวมาณริกา จันทาโก ผู้ดำเนินรายการ

นางสาวมาณริกา จันทาโก วิทยากรชำนาญการพิเศษ กลุ่มงานวิจัยและข้อมูล สำนักวิชาการ ผู้ดำเนินรายการ ในโครงการปลูกจิตสำนึกและแนวทางปฏิบัติการเป็นข้าราชการที่ดี กิจกรรมแลกเปลี่ยนเรียนรู้เพื่อสร้างสังคมอุดมคุณธรรมของสำนักวิชาการ ได้กล่าวถึงประวัติของบุคคลต้นแบบและองค์ปาฐก พลอากาศเอก ประจิน จั่นตอง สมาชิกวุฒิสภา และประธานคณะกรรมการวิชาการอุดมศึกษา วิทยาศาสตร์ วิจัยและนวัตกรรม วุฒิสภา ให้ผู้เข้าร่วมโครงการได้ทราบโดยสังเขป ดังนี้

การศึกษา

โรงเรียนเตรียมทหาร รุ่นที่ ๑๓ ปี พ.ศ.๒๕๑๕

หลักสูตร F-16 Conversion and Instructor ปี พ.ศ.๒๕๓๑

หลักสูตรโรงเรียนเสนาธิการทหารอากาศ รุ่นที่ ๓๔ ปี พ.ศ.๒๕๓๓

หลักสูตรวิทยาลัยการทัพอากาศ รุ่นที่ ๓๒ ปี พ.ศ.๒๕๔๑

รัฐประศาสนศาสตรมหาบัณฑิต มหาวิทยาลัยรังสิต ปี พ.ศ.๒๕๔๘

หลักสูตรวิทยาลัยป้องกันราชอาณาจักร รุ่นที่ ๔๘ ปี พ.ศ.๒๕๔๘

ปรัชญาดุษฎีบัณฑิต (รัฐประศาสนศาสตร์) มหาวิทยาลัยรังสิต ปี พ.ศ.๒๕๕๖

ประสบการณ์การทำงาน

- พ.ศ.๒๕๓๙ ผู้อำนวยการกองนโยบายและแผน กรมยุทธการทหารอากาศ
- พ.ศ.๒๕๕๕ ผู้บัญชาการทหารอากาศ
- พ.ศ.๒๕๕๗ รัฐมนตรีว่าการกระทรวงคมนาคม
- พ.ศ.๒๕๕๘ รองนายกรัฐมนตรี
- พ.ศ.๒๕๖๐ รองนายกรัฐมนตรี และรัฐมนตรีว่าการกระทรวงยุติธรรม
- พ.ศ.๒๕๖๒ ถึงปัจจุบัน สมาชิกวุฒิสภา และประธานคณะกรรมการการอุดมศึกษา
วิทยาศาสตร์ วิจัยและนวัตกรรม

ตำแหน่งอื่นขณะเป็นสมาชิกวุฒิสภา

- พ.ศ.๒๕๖๒-๒๕๖๔ ประธานกลุ่มมิตรภาพสมาชิกวุฒิสภาไทย-เมียนมา
- พ.ศ.๒๕๖๓-๒๕๖๔ ประธานคณะอนุกรรมการพิจารณาศึกษากรอบมาตรฐานคุณวุฒิวิชาชีพครุตามหลักธรรมาภิบาล ภายใต้คณะกรรมการวิสามัญพิจารณาศึกษาแนวทางการผลิตและการพัฒนาครู
- พ.ศ.๒๕๖๓ ประธานคณะกรรมการวิสามัญศึกษาแนวทางการสร้างคนดี คนเก่ง สู้สังคมเพื่อพัฒนาชาติไทยอย่างยั่งยืน
- พ.ศ.๒๕๖๓ ถึงปัจจุบัน ประธานคณะอนุกรรมการด้านการสนับสนุนระบบสื่อสารสนเทศและการเรียนการสอนทางไกลผ่านระบบดิจิทัล ภายใต้คณะกรรมการประสานงานเพื่อสนับสนุนโครงการกองทุนการศึกษา วุฒิสภา
- พ.ศ.๒๕๖๔ ถึงปัจจุบัน ประธานกลุ่มมิตรภาพสมาชิกวุฒิสภาไทย-ซาอุดีอาระเบีย
- พ.ศ.๒๕๖๕ ประธานคณะกรรมการวิสามัญศึกษาแนวทางการพลิกโฉมพืชสมุนไพรไทย ด้วยการวิจัยและนวัตกรรม

.....

นายพีระพจน์ รัตนมาลี รองเลขาธิการวุฒิสภา

นายพีระพจน์ รัตนมาลี รองเลขาธิการวุฒิสภา ได้กล่าวรายงานโครงการปลูกจิตสำนึก และแนวทางปฏิบัติการเป็นข้าราชการที่ดีกิจกรรมแลกเปลี่ยนเรียนรู้เพื่อสร้างสังคมอุดมคุณธรรม ของสำนักวิชาการ มีวัตถุประสงค์ สำคัญ ๓ ประการ คือ

๑. เพื่อดำเนินการขับเคลื่อนแผนบูรณาการส่งเสริม สนับสนุน การดำเนินการด้านคุณธรรม จริยธรรม ความโปร่งใสและการป้องกันการทุจริตของสำนักงานเลขาธิการวุฒิสภา ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๖

๒. เพื่อส่งเสริมให้บุคลากรของสำนักวิชาการปฏิบัติตามประมวลจริยธรรมข้าราชการ รัฐสภา และร่วมขับเคลื่อนองค์กรคุณธรรมต้นแบบ

๓. เพื่อให้บุคลากรของสำนักวิชาการได้เรียนรู้และถอดบทเรียน แลกเปลี่ยนประสบการณ์ แห่งการทำหน้าที่ จากบุคคลต้นแบบ และจากบุคลากรของสำนักวิชาการ

ทั้งนี้ สำนักงานเลขาธิการวุฒิสภา และสำนักวิชาการ ได้รับการประกาศเกียรติคุณให้เป็นองค์กร คุณธรรมต้นแบบ จากคณะกรรมการส่งเสริมคุณธรรมแห่งชาติ ประจำปี พ.ศ. ๒๕๖๕ ซึ่งได้รับต่อเนื่องมา ๓ ปี ติดต่อกัน ตั้งแต่ปี พ.ศ. ๒๕๖๓ ประกอบกับสำนักงานเลขาธิการวุฒิสภาได้กำหนดแผนบูรณาการส่งเสริม สนับสนุน การดำเนินการด้านคุณธรรม จริยธรรม ความโปร่งใสและการป้องกันการทุจริตของสำนักงาน เลขาธิการวุฒิสภา ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๖ ขึ้น

สำนักวิชาการ และสำนักการต่างประเทศ ได้ตระหนักถึงความสำคัญในการส่งเสริม สนับสนุนการดำเนินการด้านคุณธรรม จริยธรรม ความโปร่งใสและการป้องกันการทุจริต และพร้อมที่จะ ขับเคลื่อนสำนักงานเลขาธิการวุฒิสภา ในการรักษามาตรฐานองค์กรคุณธรรมต้นแบบ และนำไปสู่การ เป็นองค์กรคุณธรรมต้นแบบในระดับโดดเด่น

การขับเคลื่อนดังกล่าว จะยึดมั่นและปฏิบัติตามประมวลจริยธรรมข้าราชการรัฐสภา
หลักศาสนา หลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง สืบสานวัฒนธรรมไทย รักษาสิ่งแวดล้อม ให้สอดคล้องกับ
เจตจำนงสุจริตของสำนักงานเลขาธิการวุฒิสภา

โครงการฯ ในวันนี้ มีบุคลากรของสำนักงานเลขาธิการวุฒิสภาเข้าร่วม ๒ สำนัก
ประกอบด้วย สำนักวิชาการ จำนวน ๓๗ คน สำนักการต่างประเทศ จำนวน ๒๕ คน

สำนักงานเลขาธิการวุฒิสภา ขอขอบคุณพลอากาศเอก ประจิน จั่นตอง สมาชิกวุฒิสภา
และประธานคณะกรรมการการอุดมศึกษา วิทยาศาสตร์ วิจัยและนวัตกรรม วุฒิสภา ที่กรุณา
สละเวลามาเป็นประธานเปิดโครงการและแสดงปาฐกถาพิเศษ เรื่อง “**แนวทางการสร้างคนดี คนเก่ง
คนกล้า ในสังคมอุดมคุณธรรม**”

.....

พลอากาศเอก ประจิน จั่นตอง สมาชิกวุฒิสภา

พลอากาศเอก ประจิน จั่นตอง สมาชิกวุฒิสภา และประธานคณะกรรมการการศึกษา วิทยาศาสตร์ วิจัยและนวัตกรรม วุฒิสภา ได้เป็นประธานในพิธีเปิดโครงการและแสดงปาฐกถาพิเศษ เรื่อง “แนวทางการสร้างคนดี คนเก่งคนกล้า ในสังคมอุดมคุณธรรม” ในโครงการปลูกจิตสำนึกและแนวทางปฏิบัติการเป็นข้าราชการที่ดี กิจกรรมแลกเปลี่ยนเรียนรู้เพื่อสร้างสังคมอุดมคุณธรรมของสำนักวิชาการร่วมกับสำนักการต่างประเทศ

ขอบคุณสำนักวิชาการ สำนักการต่างประเทศ และผู้ที่มีส่วนเกี่ยวข้องทุกท่านที่ได้ดำเนินการจัดงานในครั้งนี้ และได้กรุณายกย่องให้เป็นบุคคลต้นแบบในการทำความดี และเชิญให้มาเป็นองค์ปาฐกในวันนี้

ตามที่รองเลขาธิการวุฒิสภา ได้กล่าวถึงวัตถุประสงค์ของการทำงานในวันนี้ ต้องขอแสดงความยินดีกับสำนักวิชาการ และสำนักการต่างประเทศ ด้วยความจริงใจ ที่ได้รับประกาศเกียรติคุณให้เป็นองค์กรคุณธรรมต้นแบบ จากคณะกรรมการส่งเสริมคุณธรรมแห่งชาติ ประจำปี พ.ศ. ๒๕๖๕ และได้รับต่อเนื่องมา ๓ ปีติดต่อกัน ตั้งแต่ปี พ.ศ. ๒๕๖๓ ขอชื่นชมและขอให้ร่วมกันรักษาและขับเคลื่อนองค์กรคุณธรรมต้นแบบต่อไป และขออวยพรให้ได้รับประกาศเกียรติคุณให้เป็นองค์กรคุณธรรมต้นแบบ ในระดับ “โดดเด่น” ในปีต่อ ๆ ไป

สังคมอุดมคุณธรรม นั้นจะต้องประกอบไปด้วยองค์กรย่อยๆ มารวมกันและมีคุณธรรมร่วมกัน องค์กรคุณธรรม ต้องมีวัฒนธรรม พฤติกรรม จริยธรรมที่ดีร่วมกัน หรือที่เรียกว่า องค์กรต้องมีวิสัยทัศน์ รวมถึงภารกิจ โครงสร้าง วัตถุประสงค์ และบทบาทหน้าที่ ที่ชัดเจน กิจกรรมในวันนี้จะเป็นส่วนหนึ่งในการขับเคลื่อนองค์กรคุณธรรม

ปัจจัยความสำเร็จการขับเคลื่อนองค์กรคุณธรรม คือ ปรัชญา อุดมการณ์ และความเชื่อของคนในองค์กรต้องร่วมกันขับเคลื่อน โดยเฉพาะผู้นำองค์กรในทุกกระดับ ต้องสามารถโน้มน้าว จูงใจให้คนในองค์กรปฏิบัติตามนโยบาย หรือปรัชญาขององค์กร ผู้นำจะต้องมีธรรมาภิบาล คุณธรรม จริยธรรมเพียงพอที่สามารถเป็นต้นแบบของคนในองค์กรได้ นอกจากนี้ผู้นำต้องมีธรรมาภิบาล คุณธรรม จริยธรรม เป็นเครื่องมือในการขับเคลื่อนองค์กรแล้ว ปัจจัยที่สำคัญที่จะขับเคลื่อนองค์กรสำเร็จ คือ **ความสามารถในการรักษาสมดุลของวัฒนธรรมองค์กร** กับพลวัตของสถานการณ์ที่เปลี่ยนแปลงทั้งคนและเทคโนโลยี ซึ่งเป็นเรื่องที่มีความท้าทายในปัจจุบันเพราะสังคมเปลี่ยนแปลงเร็วมาก

หวังว่ากิจกรรมในวันนี้จะเป็นส่วนหนึ่งในการขับเคลื่อนองค์กรคุณธรรมของทั้งสำนักวิชาการ และสำนักการต่างประเทศ นำไปสู่สังคมอุดมคุณธรรมตามวัตถุประสงค์ และร่วมกันสานต่อกิจกรรมต่างๆ ต่อไป

บัดนี้ ได้เวลาอันสมควรแล้ว ขอเปิดโครงการปลูกจิตสำนึกและแนวทางปฏิบัติการเป็นข้าราชการที่ดี กิจกรรมแลกเปลี่ยนเรียนรู้เพื่อสร้างสังคมอุดมคุณธรรมของสำนักวิชาการร่วมกับสำนักการต่างประเทศ และขออวยพรให้การจัดงานในวันนี้บรรลุผลสำเร็จที่วางไว้ทุกประการ

.....

ส่วนที่ ๒
 ปาฐกถาพิเศษจากบุคคลต้นแบบ
 “แนวทางการสร้างคนดี คนเก่ง คนกล้าในสังคมอุดมคุณธรรม”

พลอากาศเอก ประจิน จั่นตอง สมาชิกวุฒิสภา ประธานคณะกรรมการการอุดมศึกษา วิทยาศาสตร์ วิจัยและนวัตกรรม วุฒิสภา และอดีตประธานคณะกรรมการการวิสามัญศึกษาแนวทางการสร้างคนดี คนเก่ง สู้สังคมเพื่อพัฒนาชาติไทยอย่างยั่งยืน วุฒิสภา ได้ปาฐกถาพิเศษ เรื่อง “แนวทางการสร้างคนดี คนเก่ง คนกล้า” สรุปได้ดังนี้

จุดเริ่มของแนวทางการสร้างคนดี คนเก่ง คนกล้า ในช่วงของการเริ่มทำหน้าที่สมาชิกวุฒิสภา ปี พ.ศ. ๒๕๖๒ คณะกรรมการการอุดมศึกษา วิทยาศาสตร์ วิจัยและนวัตกรรม วุฒิสภา ได้ปรึกษารื้อกับคณะกรรมการการของวุฒิสภา อีก ๓ คณะ ประกอบด้วย คณะกรรมการการกีฬา คณะกรรมการการศึกษา และคณะกรรมการการศาสนา คุณธรรม จริยธรรม ศิลปะและวัฒนธรรม คณะกรรมการ ทั้ง ๔ คณะจึงได้ร่วมกันเสนอญัตติเพื่อตั้งคณะกรรมการวิสามัญ ขึ้นมาพิจารณาศึกษาเรื่องนี้อย่างจริงจัง คือ “คณะกรรมการวิสามัญศึกษาแนวทางการสร้างคนดี คนเก่ง สู้สังคมเพื่อพัฒนาชาติไทยอย่างยั่งยืน วุฒิสภา” ในช่วงแรกของการศึกษามีเพียงแนวทางการสร้างคนดี คนเก่ง แต่ข้อเสนอแนะของคณะกรรมการวิสามัญฯ เห็นควรให้เพิ่มเติมคนกล้า โอกาส และความยั่งยืน

รายงานการพิจารณาศึกษา ฉบับนั้น จึงได้บทสรุป “ยุทธศาสตร์และแนวทางการสร้างคนดี คนเก่ง คนกล้า และโอกาสเพื่อพัฒนาชาติไทยอย่างยั่งยืน”

หลักการและเหตุผลของการศึกษา เนื่องจากสภาพปัญหา

พฤติกรรมของคนสังคมไทยในปัจจุบันเปลี่ยนแปลงไป มุ่งแต่ความเจริญทางด้านเศรษฐกิจ ด้านวัตถุ และทางด้านเทคโนโลยีอย่างรวดเร็ว ปัญหาสังคมเหมือนจะทวีความรุนแรงขึ้น ไม่ว่าจะเป็นปัญหาทางด้านอาชญากรรม ปัญหาการทุจริตฉ้อราษฎร์บังหลวง ปัญหายาเสพติด ปัญหาแรงงาน ปัญหาความปลอดภัยในชีวิตและทรัพย์สิน ปัญหามลภาวะ ปัญหาการจราจรและอุบัติเหตุ ปัญหาความเสื่อมถอยทางด้านคุณธรรม จริยธรรม ทั้งในระดับนักรบเมือง ข้าราชการหรือคนในแวดวงต่าง ๆ ปัญหาการแต่งกายล่อแหลมที่เป็นมูลเหตุก่อให้เกิดอาชญากรรมทางเพศ ปัญหาการขายบริการทางเพศ ปัญหาการทะเลาะวิวาทของนักเรียนและนักศึกษาทั้งภายในสถาบันเดียวกันและต่างสถาบัน

คนในสังคมขาดการตระหนักรู้ในหน้าที่ ศีลธรรมและความรับผิดชอบต่อสังคม ผู้ใหญ่ควรเป็นแบบอย่างของเยาวชน แต่ไม่เป็นเช่นนั้น กลับชิงดีชิงเด่นกันเพื่อหาผลประโยชน์ใส่ตนโดยไม่สนใจคนรอบข้าง สังคมไทยจึงกลายเป็นสังคมที่อยู่อย่างตัวใครตัวมัน หรือต่างคนต่างอยู่ ส่งผลไปยังระบบครอบครัวที่เกิดการเปลี่ยนแปลงทางพฤติกรรมในการเลี้ยงดู จากอดีตที่ผ่านมารอบรมเลี้ยงดูเริ่มจากวัยทารกที่จะมีการกล่อมเกลาสั่งสอนให้ทำในสิ่งที่ถูก ที่ผิด ให้รู้จักหน้าที่ความรับผิดชอบและการรู้จักตนเอง รู้จักมารยาททางสังคมและให้เกียรติผู้อื่น แต่ในปัจจุบันสภาพการเลี้ยงดูแบบดั้งเดิมที่ดีค่อย ๆ เปลี่ยนแปลงไป กลายเป็นการเลี้ยงดูเพื่อความอยู่รอดในสังคม ผู้ใหญ่หรือผู้ปกครองมุ่งหาเงินเพื่อบำรุงความสุขของตน และเพื่ออำนวยความสะดวกต่าง ๆ ที่มีความทันสมัยให้ทัดเทียมคนรอบข้าง โดยลืมนึกถึงความต้องการในการเอาใจใส่และการอยู่ร่วมกันอย่างครอบครัว เพื่อพูดคุยหรือปรึกษาหารือกัน รวมถึงการอบรมสั่งสอนเพื่อสอดแทรกคุณธรรมจริยธรรมให้เกิดขึ้นกับคนในครอบครัว

เทคโนโลยีส่งผลต่อการเปลี่ยนแปลงวิถีชีวิตของผู้คนในทุกมิติ การเปลี่ยนแปลงของเทคโนโลยีส่งผลกระทบต่อการดำเนินชีวิตของคนในสังคมอย่างมาก การเปลี่ยนแปลงเทคโนโลยีจากแอนะล็อก (Analog) สู่ ดิจิทัล (Digital) ส่งผลต่อกระทบต่อทุก ๆ เรื่อง ทั้งเศรษฐกิจ สังคม วัฒนธรรม การเมือง เทคโนโลยีทำให้โลกไร้พรมแดน สามารถสื่อสารถึงกันได้ทุกมุมโลก ผู้คนในสังคมต้องรับและปรับตัวกับการเปลี่ยนที่เกิดขึ้น ทั้งเรื่องการใช้ชีวิตประจำวันและการทำงาน

แต่ทั้งนี้สังคมไทยยังมีโอกาส ในการลดความเสี่ยงปิดจุดอ่อนและเสริมจุดแข็ง ลักษณะสังคมไทยในปัจจุบันเป็นมีความแตกต่างหลากหลายอย่างมาก ทั้งในเชิงสังคม วัฒนธรรม การประกอบอาชีพ เชื้อชาติ และศาสนา ประกอบขึ้นมาเป็นชาติ ซึ่งความเป็นชาติไทยได้รับการปกป้องคุ้มครองโดยบรรพบุรุษและบุรพกษัตริย์ตั้งแต่ในอดีตจวบจนปัจจุบัน เป็นสิ่งมีคุณค่าที่ควรดำรงรักษาไว้ตราบชั่วลูกชั่วหลาน อย่างไรก็ตาม เนื่องจากสังคมมีความเปลี่ยนแปลงไปในแต่ละยุคสมัย คนในสังคมก็เกิดมาในยุคที่มีความแตกต่างกัน ซึ่งคนแต่ละช่วงวัยมีความคิด ความเชื่อ ค่านิยม ทศนคติ วัฒนธรรมชีวิตความเป็นอยู่ และการบริหารจัดการชีวิตที่แตกต่างกัน จึงมีความจำเป็นต้องสร้างสมดุลพื้นฐานในการอยู่

ร่วมกันระหว่างคนในทุกช่วงวัยอย่างกลมกลืน ตลอดจนต้องสร้างศักยภาพของคนในชาติตั้งแต่ต้นทาง กลางทางและปลายทาง ให้คนเป็นคนดี คนเก่ง คนกล้า ภายใต้โอกาสทางสังคมที่เท่าเทียมและเสมอภาคกัน จึงต้องมีการจัดทำแผนยุทธศาสตร์การสร้างคนดี คนเก่ง คนกล้า และโอกาสสู่สังคมเพื่อพัฒนาชาติไทยขับเคลื่อนประเทศชาติให้มีความเจริญก้าวหน้า มีความมั่นคง มั่งคั่งและยั่งยืน

คณะกรรมการวิสามัญศึกษาแนวทางการสร้างคนดี คนเก่ง สู่สังคมเพื่อพัฒนาชาติไทย อย่างยั่งยืน วุฒิสภา ได้มีการศึกษาโดยบูรณาการแนวคิดตามหลักของศาสตร์พระราชา ยุทธศาสตร์ชาติ แผนปฏิรูปประเทศ แผนแม่บทภายใต้ยุทธศาสตร์ชาติ แผนพัฒนาการศึกษาแห่งชาติ แผนแม่บทในการส่งเสริมคุณธรรมแห่งชาติ รวมทั้งหลักการทางศาสนาในการพัฒนาคน พิจารณาศึกษาวิเคราะห์ ความเกี่ยวข้องจากทั้งเอกสารงานวิจัย บทความทางวิชาการ กฎหมาย ระเบียบที่เกี่ยวข้อง การเชิญ ผู้ทรงคุณวุฒิเข้าร่วมแลกเปลี่ยนความคิดเห็น การสัมมนาเชิงปฏิบัติการนำไปสู่การตั้งคณะทำงานเพื่อจัดทำยุทธศาสตร์ ๕ ด้าน คือ ๑) ยุทธศาสตร์ด้านการสร้างคนดี ๒) ยุทธศาสตร์ด้านการสร้างคนเก่ง ๓) ยุทธศาสตร์ด้านการสร้างคนกล้า ๔) ยุทธศาสตร์ด้านการสร้างโอกาส และ ๕) ยุทธศาสตร์ด้านการสร้างความยั่งยืน

การปลูกฝัง บ่มเพาะและฝึกฝนการเป็นคนดี คนเก่ง คนกล้าตั้งแต่วัยเด็ก การสร้างการเรียนรู้ตลอดทุกช่วงวัย การสร้างระบบนิเวศ (ecosystem) ที่เหมาะสมเพียงพอ กระจายอยู่อย่างเสมอภาค สอดคล้องกับอัตลักษณ์และวิถีชีวิตแต่ละท้องถิ่น โดยอาศัยความร่วมมือจากทุกภาคส่วน ทั้งภาครัฐ ภาคเอกชน สถาบันการศึกษา สถาบันทางศาสนา และชุมชน รวมทั้งมีการพิทักษ์ รักษาการ ยกย่องและเชิดชูคนดี คนเก่ง คนกล้า ให้มีที่ยืนในสังคม ทั้งนี้ ควรมีการกำหนดเป็นนโยบาย แผนยุทธศาสตร์แผนแม่บท และกฎกติกาสังคม เพื่อนำไปสู่การปฏิบัติที่เป็นรูปธรรมและเกิดความยั่งยืน และจัดทำเป็นมาตรการในการขับเคลื่อนที่มีการกำหนดเป้าหมายที่ชัดเจน

รวมถึงการบูรณาการประเด็นยุทธศาสตร์ให้สามารถนำไปสู่การปฏิบัติได้อย่างเป็นรูปธรรม โดยมีการนำข้อมูลที่ได้จากคณะทำงานทั้ง ๕ คณะ เข้าสู่กระบวนการวิเคราะห์ สังเคราะห์ ประมวลผล และสรุปประเด็นความเห็นในส่วนต่าง ๆ อันนำไปสู่แนวทางในการจัดทำคู่มือแนวทางการสร้างคนดี คนเก่ง คนกล้า และโอกาส สู่สังคมเพื่อพัฒนาชาติไทยอย่างยั่งยืน ซึ่งผลการพิจารณาศึกษาของคณะกรรมการวิสามัญศึกษาแนวทางการสร้างคนดี คนเก่ง สู่สังคมเพื่อพัฒนาชาติไทยอย่างยั่งยืน วุฒิสภา แบ่งเป็น ๓ ส่วน ดังนี้

ส่วนที่ ๑ รายงานการพิจารณาเรื่อง ยุทธศาสตร์และแนวทางการสร้างคนดี คนเก่ง คนกล้า และโอกาส สู่สังคมเพื่อพัฒนาชาติไทยอย่างยั่งยืน

ส่วนที่ ๒ แผนยุทธศาสตร์การสร้างคนดี คนเก่ง คนกล้า และโอกาส สู่สังคมเพื่อพัฒนาชาติไทยอย่างยั่งยืน

ส่วนที่ ๓ คู่มือแนวทางการสร้างคนดี คนเก่ง คนกล้า และโอกาส สู่สังคมเพื่อพัฒนาชาติไทยอย่างยั่งยืน

คณะกรรมการวิสามัญฯ มีข้อข้อเสนอแนะต่อการพิจารณาศึกษาในประเด็นดังกล่าวว่าการสร้างและพัฒนาคนดี คนเก่ง และคนกล้า ต้องมีความเชื่อมโยง/บูรณาการอย่างสอดประสานเพื่อให้เกิดผลในทางปฏิบัติ รวมถึงการสร้างโอกาสให้เกิดขึ้นต่อคนในชาติอย่างเสมอภาคและเท่าเทียม ทั้งนี้ การสร้างความยั่งยืนในการพัฒนาคนดี คนเก่ง และคนกล้า ไม่ใช่เฉพาะช่วงอายุใดอายุหนึ่งเท่านั้น แต่ต้องต่อเนื่องและต่อยอดระหว่างทุกช่วงอายุตลอดชีวิต ซึ่งต้องมีการสร้างความร่วมมือโดยคำนึงถึงบริบทจากสถาบันทางสังคม และสถานะทางสังคมตามบทบาทหน้าที่ของทุกคนในการหล่อหลอมหล่อมเกลตา การสอน การเลียนแบบ การขัดเกลา ถ่ายโยงสืบทอดเป็นวัฒนธรรมที่มีทั้งเก่าและใหม่ระหว่างกลุ่มอายุ ซึ่งในแต่ละช่วงวัยก็จะมีระดับของการเรียนรู้และการรักษาสมดุล ตามสถานะทางสังคมที่แตกต่างกัน ความแข็งแกร่งของวัฒนธรรมการเรียนรู้ที่แต่ละคนได้ถูกหล่อหลอมและเกิดการสะสมทักษะ ประสบการณ์และกระบวนการเรียนรู้ตลอดชีวิตที่ไม่เหมือนกัน ความยั่งยืนเป็นหลักประกันความสำเร็จของการขับเคลื่อนตามแผนต่าง ๆ ในการขับเคลื่อนการพัฒนาชาติตามแผนต่าง ๆ ของชาติได้อย่างมีประสิทธิภาพและบรรลุเป้าหมายได้อย่างมั่นคง มั่งคั่งและยั่งยืน ซึ่งการสร้างความยั่งยืนต้องอาศัยความร่วมมือจากทุกสถาบันทางสังคม (สถาบันครอบครัว สถาบันทางศาสนา ชุมชน สังคม สถาบันการศึกษา รัฐบาล ระบบเศรษฐกิจ การเมือง สื่อสารมวลชน) ซึ่งทุกภาคส่วนควรมีแผนปฏิบัติการในการพัฒนาคนดี คนเก่ง สู่อสังคมนไทย รวมทั้งมีระบบและกระบวนการสนับสนุนความกล้าสู่การปฏิบัติ เพื่อให้การนำไปสู่การปฏิบัติมีความต่อเนื่อง

โดยคณะกรรมการฯ มีข้อพิจารณาและข้อสังเกตจากการศึกษาในภาพรวม ดังนี้

๑) การสร้างความยั่งยืนในการพัฒนาคนดี คนเก่ง และคนกล้าไม่ใช่เฉพาะช่วงอายุใดอายุหนึ่งเท่านั้น แต่ต้องต่อเนื่องและต่อยอดระหว่างทุกช่วงอายุตลอดชีวิต ซึ่งต้องมีการสร้างความร่วมมือโดยคำนึงถึงบริบทจากสถาบันทางสังคมและสถานะทางสังคมตามบทบาทหน้าที่ของทุกคนในการหล่อหลอมหล่อมเกลตา การสอน การเลียนแบบ การขัดเกลา ถ่ายโยงสืบทอดเป็นวัฒนธรรมที่มีทั้งเก่าและใหม่ระหว่างกลุ่มอายุ ซึ่งสามารถสร้างความสับสนและคับข้องใจได้ ซึ่งในแต่ละช่วงวัยก็จะมีระดับของการเรียนรู้และการรักษาสมดุล ตามสถานะทางสังคมที่แตกต่างกัน ความแข็งแกร่งของวัฒนธรรมการเรียนรู้ที่แต่ละคนได้ถูกหล่อหลอมและเกิดการสะสมทักษะ ประสบการณ์และกระบวนการการเรียนรู้ตลอดชีวิตที่ไม่เหมือนกัน

๒) ความยั่งยืนเป็นหลักประกันความสำเร็จของการขับเคลื่อนตามแผนต่าง ๆ ในการขับเคลื่อนพัฒนาชาติตามแผนต่าง ๆ ของชาติได้อย่างมีประสิทธิภาพและบรรลุเป้าหมายได้อย่าง มั่นคง มั่งคั่งและยั่งยืน

๓) การสร้างความยั่งยืนต้องอาศัยความร่วมมือจากทุกสถาบันทางสังคม (สถาบันครอบครัว สถาบันทางศาสนา ชุมชน สังคม สถาบันการศึกษา รัฐบาล ระบบเศรษฐกิจ การเมือง สื่อสารมวลชน) ซึ่งทุกภาคส่วนควรมีแผนปฏิบัติการในการพัฒนาคนดี คนเก่ง สู่อสังคมนไทย รวมทั้งมีระบบและกระบวนการสนับสนุนความกล้าสู่การปฏิบัติ เพื่อให้การนำไปสู่การปฏิบัติมีความต่อเนื่อง

กล่าวโดยสรุป การที่จะทำให้คนทุกคนมีทุกอย่างอยู่ในตัวเองเป็นเรื่องยากแต่จากการศึกษาหลักศาสนาต่างๆ ไม่ใช่ความเพื่อฝันและมีความเป็นไปได้ และสังคมจะมีผู้นำที่เป็นคนเก่ง คนดี และคนกล้า และองค์กรที่มีศักยภาพต้องสร้างโอกาสและความยั่งยืน

หลักสำคัญที่จะนำไปสู่สังคมอุดมคุณธรรมคน คนในสังคมเป็นคนดี คนเก่ง คนกล้า ประกอบด้วย

๑) **กตัญญู กตเวทิต** ต่อพ่อแม่ ครูบาอาจารย์ และผู้มีพระคุณ คนที่มีความกตัญญูมักจะมีโอกาสรอดพ้นจากภัยอันตราย ตกน้ำไม่ไหล ตกไฟไม่ไหม้ มักจะมีคนคอยช่วยเหลือตลอดเวลา

๒) **ซื่อสัตย์ สุจริต** ในยุคปัจจุบันเป็นเรื่องที่สำคัญและความต้องการของสังคมมากมาย เนื่องจากปัญหาการทุจริต คอร์รัปชั่นที่มีมาก ความซื่อสัตย์จึงเป็นความต้องการของสังคมและต้องมีกลยุทธ์ที่จะต่อสู้กับระบบอุปถัมภ์ ระบบพวกพ้อง ผลประโยชน์ขัดกัน

๓) **ความมีวินัย เสียสละ** ความมีวินัยและรับผิดชอบต่อตนเองและสังคมจำต้องฝึกฝนให้เกิดความเคยชินและเป็นนิสัย และความเสียสละเป็นเรื่องที่คนในสังคมจะต้องรู้จักการให้ ทั้งสิ่งของและโอกาสสำหรับบุคคลอื่นในสังคม

๔) **พอเพียง** รัชกาลที่ ๙ ได้พระราชทานหลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงไว้ว่า คือ หลักการของความมีเหตุผล ความพอประมาณ ความสามารถในการพึ่งพาตนเอง อยู่บนพื้นฐานความรู้คู่คุณธรรม หลักความพอเพียงจะเป็นพื้นฐานของหลักการอื่นๆ

๕) **จิตอาสา** หมายความว่ารวมถึง ความไม่นิ่งดูตาย ความมีจิตสาธารณะ การทุ่มเท ทั้งร่างกายและแรงใจเพื่อให้งานเกิดผลสัมฤทธิ์

๖) **รักชาติ ศาสนา สถาบันพระมหากษัตริย์** ซึ่งเป็นความพึงประสงค์ของคนในสังคมไทย

สังคมปัจจุบัน (สังคมโลกและสังคมไทย) เป็นสังคมโลกาภิวัตน์ เทคโนโลยีที่เปลี่ยนแปลงทำให้สังคมเปลี่ยนแปลง สิ่งแวดล้อมต่างๆ เปลี่ยนแปลงไป ย่อมกระทบกับจิตใจของคนในสังคม ดังนั้นต้องเรียนรู้ประวัติศาสตร์ในอดีตเพื่อถอดบทเรียนสิ่งที่ประสบผลสำเร็จในอดีตนำมาปรับใช้ในปัจจุบันและอนาคต เช่น ภูมิปัญญาของคนรุ่นก่อน

ดังนั้นในปัจจุบันจึงต้องให้ความสำคัญกับสภาพแวดล้อม เทคโนโลยี และคน กล่าวคือ

สภาพแวดล้อม ในอดีตประเทศไทยมีพื้นที่ป่าที่อุดมสมบูรณ์ ปี พ.ศ. ๒๕๒๐ มีพื้นที่ป่ามากกว่าร้อยละ ๔๐ ในปี พ.ศ. ๒๕๓๐ เริ่มมีการทำลายป่า ตัดไม้เพื่อทำที่อยู่อาศัย ทำถนน สร้างเขื่อน ทำให้พื้นที่ป่าลดเหลือไม่ถึงร้อยละ ๓๐ ป่าถูกทำลายนำไปสู่ภาวะโลกร้อน ปัญหาก๊าซเรือนกระจก ปัญหามลภาวะ ปัญหา PM2.5

เทคโนโลยี ที่เปลี่ยนแปลงจากแอนะล็อก (Analog) สู่ดิจิทัล (Digital) ทุกสิ่งทุกอย่างเชื่อมโยงด้วยอิเล็กทรอนิกส์ ทุกสิ่งอยู่ภายใต้โลก Cyber

คน สภาพแวดล้อมและเทคโนโลยีที่เปลี่ยนแปลงไปย่อมกับกระทบวิถีชีวิตของคน วิถีชีวิตประจำวันมีความสะดวกสบายขึ้น ใช้เทคโนโลยีทำงานหรือสั่งการได้ทุกที่ทุกเวลา หลากๆ อย่างใช้เทคโนโลยีทำแทนคน เช่น หุ่นยนต์เสิร์ฟอาหาร หรือใช้เทคโนโลยี AI ทำการแทน เป็นต้น แต่อาจมีข้อเสียได้ เช่น เด็กเล่นเกมส์มากเกินไปและเกมส์บางอย่างปลูกฝังความรุนแรงทำให้เด็กมีพฤติกรรมก้าวร้าว สังคมเปลี่ยนไปเป็นสังคมก้มหน้า (ผู้คนพูดคุยกันน้อยลง) ทำให้ครอบครัวขาดความอบอุ่น นอกจากวิถีชีวิตจะเปลี่ยนแล้ว วิธีคิด (Mind Set) และทัศนคติ (Attitude) ของคนก็เปลี่ยนแปลงไป

สิ่งที่สังคมพึงประสงค์ ในสังคมทั่วไปกับสังคมคุณธรรม

สังคมทั่วไป อยากเห็นประชาธิปไตย คุณค่าความเป็นมนุษย์ ยกย่องสิทธิมนุษยชน ความเท่าเทียม ความมีอิสระเสรี

สังคมคุณธรรม สังคมที่อุดมคุณธรรมนอกจากจะยึดหลัก กตัญญูรู้คุณ รู้ผิดรู้ชอบ ซื่อสัตย์ สุจริต มีวินัยรับผิดชอบ เสียสละจิตอาสา จะต้องเป็นสังคมที่ไม่เอารัดเอาเปรียบ มีความรักสามัคคี มีความเอกราชตามสมควร

ดังนั้น การเปรียบเทียบความเปลี่ยนแปลงของสังคมต้องเปรียบเทียบอย่างสมเหตุสมผลและช่วงเวลาที่เหมาะสม

วัฏจักรของมนุษย์ ความเกิด แก่ เจ็บ ตาย เป็นเรื่องธรรมดา อายุคนปัจจุบันไม่เกิน ๑๒๐ ปี ดังนั้นต้องระมัดระวังการใช้ชีวิตอย่างมีสติ และสิ่งที่พึงกระทำคือ การสร้างชาติ ผลงาน ชื่อเสียง หรือที่เราอาจเรียกว่าการสร้างบารมีให้เป็นที่ประจักษ์ ให้เกิดประโยชน์ต่อสังคมและประเทศชาติ ยกตัวอย่าง คนที่คิดค้นประดิษฐ์สิ่งที่เป็นประโยชน์ต่อมวลมนุษยชาติ ถือเป็นการสร้างบารมี ทำคุณงามความดีที่ยิ่งใหญ่ ทำอย่างไรจะทำให้คนมีแรงบันดาลใจในการสร้างชาติ เช่น การมอบรางวัล รางวัลจะเป็นเครื่องที่ทำให้คนรุ่นหลังระลึกถึงความดี

ในสังคมนอบๆ ตัวเรา ครอบครัว (พ่อแม่ ปู่ย่าตายาย พี่น้อง) แหล่งเรียนรู้ การศึกษาอบรม การสร้างรายได้ (อาชีพ) แหล่งพัฒนาจิตใจ หลักการที่เรายึดถือหรือเป็นแนวทางในการสร้างคนดี คนเก่ง คนกล้า ที่เราใช้กันคือ “บวร” บ้านหรือชุมชน วัด โรงเรียน คำว่าวัดในที่นี้ไม่ได้หมายถึงวัดในศาสนาพุทธอย่างเดียวแต่รวมถึงสถานที่ต่างๆ ที่ขัดเกลาจิตใจคนในชุมชน

ปัจจัยที่ส่งผลต่อพัฒนาการของคน แบ่งเป็น ๒ ยุค

๑. ยุคก่อน ปี ค.ศ. ๑๙๙๐ ปัจจัยที่ผลต่อการพัฒนาการของคน ๓ ปัจจัย คือ

๑) พ่อแม่ (ยีนต์) โดยปัจจัยของพ่อแม่ คือ การสืบทอดทางพันธุกรรม (ยีนต์) ลูกจะได้รับยีนต์ความดี ความเก่ง จากพ่อแม่ประมาณร้อยละ ๒๕

๒) ครอบครัว (สภาวะวิถี) การเลี้ยงดูของครอบครัวจะมีผลต่อพัฒนาการของคน ประมาณร้อยละ ๒๕ - ๓๐

๓) แหล่งรอบๆ ตัว (โรงเรียน วัด อื่นๆ) การออกสู่โลกภายนอกจะมีผลร้อยละ ๕๐

๒. ยุคหลัง ปี ค.ศ. ๑๙๙๐ ปัจจัยที่ผลต่อการพัฒนาการของคน ๖ ปัจจัย คือ

- ๑) พ่อแม่
- ๒) ครอบครัว
- ๓) เพื่อน
- ๔) สังคมออนไลน์
- ๕) กระแส ลัทธิเอาอย่าง
- ๖) โรงเรียน สถานศึกษา

โดยเชื่อว่า ปัจจัยที่ ๑) พ่อแม่ และ ๒) ครอบครัว จะมีผลต่อพัฒนาการของคนน้อยลง แต่ในปัจจัย ๓) - ๕) จะมีผลมากขึ้น และในปัจจัยที่ ๖) โรงเรียน สถานศึกษา จะเป็นปัจจัยที่แปรผันอย่างมาก สังคมภายนอกมีผลต่อการพัฒนาจิตใจคนอย่างมาก ในประเทศตะวันตกก็พบสภาวะเช่นนี้ ตัวอย่างในประเทศสหรัฐอเมริกา มีกฎหมายที่บังคับใช้กับคนที่อายุต่ำกว่า ๑๘ ปี ห้ามดูแฟงต่อผู้ปกครอง ในประเทศไทยก็มีกฎหมายคุ้มครองเด็ก (พระราชบัญญัติคุ้มครองเด็ก พ.ศ. ๒๕๔๖) กล่าวโดยสรุป ปัจจัยสำคัญที่มีผลอย่างมาก คือ สภาพแวดล้อม เทคโนโลยี และคน ที่กล่าวมาแล้วข้างต้น

พัฒนาการของคนต่อผลสัมฤทธิ์ อาจแบ่งได้ตามช่วงอายุ ดังนี้

- ช่วงวัย เด็กในครรภ์มารดา เด็กแรกคลอด และเด็กปฐมวัย จะเป็นช่วงวัยที่มีพัฒนาการสูงสุดหากได้รับการอบรมสั่งสอน เรียนรู้อย่างมีระบบ อย่างมีเหตุมีผล และด้วยความรักความเข้าใจ
- ช่วงวัยประถม-มัธยม เป็นช่วงที่ต้องให้โอกาสในการเรียนรู้ ต้องมีการเสนอแนะแบบไม่บังคับหรือแบบสมัครใจ ตามความชอบและความถนัด
- ช่วงวัยเยาวชน จะเป็นช่วงที่เลียนแบบเพื่อน เริ่มมีความเป็นตัวของตัวเอง
- ช่วงวัยทำงาน เป็นช่วงที่ประสบความสำเร็จในชีวิต สามารถหารายได้และผลตอบแทนด้วยตนเอง แต่ยังมีภาระที่ต้องดำเนินการหลายอย่าง การส่งเสริมหรือพัฒนาต้องหาโอกาสที่เหมาะสมตามภาระหน้าที่
- ช่วงสูงวัย (๖๐๘) เป็นช่วงวัยที่มีความเป็นตัวของตัวเองสูง (ดีอีร์) ซึ่งช่วงวัยนี้อาจแบ่งเป็น ๓ กลุ่ม คือ
 - ๑) มีความรู้ประสบการณ์ กลุ่มนี้ต้องเปิดโอกาสให้ทำในสิ่งที่อยากทำและมีกำลังที่ทำได้
 - ๒) มีความอิสระสูง กลุ่มนี้ต้องทำตามความชอบและสมัครใจ

๓) กลุ่มที่ยังต้องพึ่งพาผู้อื่น กลุ่มนี้ต้องการดูแลเป็นพิเศษ

แนวทางการสร้างคนดี คนเก่ง คนกล้า

๑) การสร้างคนดี นำหลักการง่ายๆ เช่น คิดดี ทำดี ปฏิบัติดี มาปลูกฝังอย่างจริงจังให้คนปฏิบัติจนเคยชินและทำความดีจนเป็นปกติของวิถีชีวิต

๒) การสร้างคนเก่ง คนเก่งคือคนที่เปรียบพร้อมด้วยความคิดดี สมองดี ปฏิภาณไหวพริบดี สมรรถนะหรือทักษะดี เป็นคนที่แก้ปัญหาเก่ง ดังนั้นต้องมอบหมายและให้โอกาสคนเหล่านี้ได้ทำงาน สร้างความดี จะส่งผลดีต่อองค์กรโดยรวม

๓) การสร้างคนกล้า การจะสร้างให้คนกล้าคิด กล้าทำ กล้าแสดงออก กล้าปกป้องในสิ่งที่ถูกต้องทั้งหลักนิติธรรมและคุณธรรม อยากรู้นำหลักการและข้อเสนอของรายงาน คณะกรรมาธิการ วิสามัญศึกษาแนวทางการสร้างคนดี คนเก่งสู่สังคมเพื่อพัฒนาชาติไทยอย่างยั่งยืน ที่ศึกษาไว้มาปรับใช้ในวิถีชีวิตประจำวันและการทำงานแบบง่ายๆ เมื่อคนในองค์กรปฏิบัติจนเป็นพฤติกรรมของคนในองค์กร และปฏิบัติจนเป็นวัฒนธรรมองค์กร ความดีงาม หรือวัฒนธรรมที่ดีงามจะถูกสืบทอดจากรุ่นต่อๆ ไป

ภาพรวมขององค์กรคุณธรรม

สำนักงานเลขาธิการวุฒิสภาปฏิบัติงานภายใต้วุฒิสภา ในทุกระดับจะประกอบด้วยผู้บังคับบัญชา (ผู้บริหาร) และผู้ใต้บังคับบัญชา (ข้าราชการ พนักงานราชการ ลูกจ้าง) ผู้บังคับบัญชาจะต้องเป็นต้นแบบหรือแบบอย่างที่ดีของการเป็นคนดี คนเก่ง คนกล้า ให้ผู้ใต้บังคับบัญชาปฏิบัติตาม และคนในองค์กรต้องปฏิบัติด้วยความพร้อมเพียง เสมอภาค และการจะทำให้การทำความดีที่ยั่งยืนนั้นผู้บริหารต้องดำเนินการกำหนดนโยบายที่ผ่านการศึกษาวิเคราะห์อย่างดี และกำหนดเป็นแผนกิจกรรม และมอบให้คนในองค์กรได้ร่วมแรง ร่วมใจปฏิบัติกันอย่างต่อเนื่อง

ปัจจัยที่จะนำไปสู่ความสำเร็จ

ประโยคที่ว่า “KISS = Keep It Simple & Simple” การปฏิบัติอย่างง่ายๆ สบายๆ อย่างเป็นความสุขจะทำให้ประสบความสำเร็จได้ ปัจจัยที่จะนำไปสู่ความสำเร็จ ประกอบด้วย

ความรู้ (Knowledge) ความรู้ที่เกิดจากการศึกษาค้นคว้าและการอบรมสั่งสอน

ทักษะ (Skill) ความชำนาญที่เกิดจากการปฏิบัติอย่างสม่ำเสมอและปฏิบัติจนเกิดความเคยชิน

ทัศนคติ (Attitude) ทัศนคติทั้งเชิงบวกเชิงลบ ทัศนคติที่เกิดจากความประทับใจ ความพึงใจ หรือการละลายพฤติกรรม หรือการล้างสมอง ทุกอย่างจะมีผลต่อการปฏิบัติและเป็นปัจจัยที่สำคัญอย่างมาก

เหตุที่ทัศนคติเป็นปัจจัยสำคัญเพราะมีผลต่อพฤติกรรมของคนี่แสดงออกมา ตัวอย่างเช่น หากเราได้รับทุนให้เข้าศึกษาหรืออบรม หลักสูตรของที่ใดที่หนึ่งแต่มีเงื่อนไขว่าเราต้องเรียนรู้และถูก

ปลูกฝังวัฒนธรรมของสังคมนั้น ทักษะคติของเราจะถูกปลูกฝังให้ชื่นชอบ เคารพและประพศิตตามกฎของสังคมนั้น ทักษะคติทั้งทางบวกและทางลบย่อมมีผลต่อพฤติกรรมที่แสดงของของคน

วิธีที่จะทำให้ทราบ ทักษะคติ (Attitude) ของแต่ละบุคคลได้นั้นอาจจะต้องใช้วิธีศึกษาและสัมภาษณ์ และอาจจะต้องทำซ้ำหลายๆ ครั้งจะทำให้ทราบทักษะคติที่แท้จริง การคัดเลือกคนเข้าสู่องค์กรก็สำคัญเพราะคนที่เข้ามาทำงานในองค์กรต้องมีทักษะคติที่ดีและไม่เป็นปฏิปักษ์ต่อองค์กร คนในองค์กรมีทักษะคติที่ดีจะส่งผลและเป็นประโยชน์ในการขับเคลื่อนองค์กร และเป็นองค์กรที่คนในองค์กรกระทำความดีด้วยความรักความสามัคคี เป็นองค์กรที่มีความสมดุลของเทคโนโลยีและคุณธรรม เป็นองค์กรที่พร้อมพัฒนาในทุกมิติ เป็นองค์กรที่โปร่งใส ตรวจสอบได้ สังคมอุดมคุณธรรมคือสังคมที่คนในสังคมเป็นคนดี คนเก่ง คนกล้า จึงถือเป็นองค์กรอุดมคุณธรรมที่สมบูรณ์แบบ

การจะเป็นสังคมอุดมคุณธรรมได้ คนในสังคมต้องร่วมกันสร้างกลไกที่จะพัฒนาคน ส่งเสริมให้คนทำคดีดี ทำดี ให้คนในสังคมเป็นทั้งคนดี คนเก่ง และคนกล้า การจะนำองค์กรสู่องค์กรคุณธรรมต้องกล้าเปลี่ยนแปลงบริบทใหม่ กระแสใหม่ที่ถูกต้อง สำนักวิชาการต้องใช้ความรู้คู่คุณธรรมเพื่อให้บรรลุเป้าหมายที่ตั้งไว้ หลักการที่สำนักวิชาการต้องยึดถือปฏิบัติ คือ 4C1S ประกอบด้วย

๑. การสื่อสาร Communication
๒. การประสานงาน Coordination
๓. ความร่วมมือ Cooperation
๔. การทำงานร่วมกัน Collaboration
๕. ความจริงใจ Sincere

สังคมของสำนักวิชาการจะเป็นสังคมที่อุดมด้วยคุณธรรม

.....

ส่วนที่ ๓ เปิดเวทีการแลกเปลี่ยนประสบการณ์

ในช่วงท้ายของ “โครงการปลูกจิตสำนึกและแนวทางปฏิบัติการเป็นข้าราชการที่ดี กิจกรรมแลกเปลี่ยนเรียนรู้เพื่อสร้างสังคมอุดมคุณธรรมของสำนักวิชาการ” พลอากาศเอก ประจิน จั่นตอง สมาชิกวุฒิสภา บุคคลต้นแบบและองค์ปาฐกได้เปิดโอกาสให้บุคคลกรของสำนักวิชาการ ได้แลกเปลี่ยนประสบการณ์แห่งการทำความดี เพื่อจะได้นำไปเป็นแนวทางในการปฏิบัติราชการที่ดี และแนวทางการดำรงในชีวิตในวิถีปัจจุบัน ในประเด็น “สังคมคุณธรรม ภาพที่เราอยากเห็น” สรุปได้ดังนี้

- ☺ สังคมคุณธรรม ที่คนในองค์กรทำงานด้วยความรักสามัคคี เอื้อเฟื้อเผื่อแผ่ และช่วยเหลือเพื่อนร่วมงานด้วยความรักและจริงใจ โดยเห็นแก่ประโยชน์ของสังคมเป็นใหญ่
- ☺ สังคมคุณธรรม ที่ให้อภัยเพื่อนร่วมงานหากเกิดข้อผิดพลาดในการทำงาน ช่วยเหลือหาแนวทางแก้ไข และป้องกันไม่ให้เกิดข้อผิดพลาดอีก เช่น การจัดสัมมนาหากคนในทีมจองห้องพักโรงแรมไม่ถูกต้อง ต้องไม่ซ้ำเติม แต่ต้องช่วยเหลือแก้ไขปัญหาเฉพาะหน้าและหาทางป้องกันไม่ให้เกิดเหตุการณ์แบบเดิมอีก

- ☺ สังคมคุณธรรม สังคมที่คนในองค์กรทำงานโดยยึดหลักการความรู้คู่คุณธรรม มีธรรมาภิบาลในการทำงาน ทำงานโปร่งใส พร้อมให้ตรวจสอบเสมอ
- ☺ สังคมคุณธรรม ที่คนในองค์กรใช้ทรัพยากรอย่างประหยัดและคุ้มค่าที่สุด

- ☺ สังคมคุณธรรม ที่ผู้บังคับบัญชาสามารถสร้างความเชื่อมั่นให้ผู้ใต้บังคับบัญชาว่าจะสามารถแยกแยะเรื่องผลประโยชน์ส่วนตัว กับผลประโยชน์ส่วนรวม ไม่ใช่ระบบอุปถัมภ์ในการพิจารณาหรือตัดสินใจการทำงาน

- ☺ สังคมคุณธรรม ที่คนในองค์กรให้ความเคารพเพื่อนร่วมงาน โดยเฉพาะผู้อาวุโส
- ☺ สังคมคุณธรรม สังคมที่ให้โอกาสในการทำงาน ทำงานที่ยากขึ้นและไม่เคยทำ สังคมที่ให้โอกาสคนในการพัฒนาตนเอง มีการถอดบทเรียนเพื่อหาทางแก้ไขปัญหาการทำงานในอนาคต และสังคมที่มีแนวทางการทำงานที่ชัดเจน มีแผนรองรับทุกสถานการณ์ จะทำให้การทำงานสำเร็จตามเป้าหมายที่องค์กรตั้งไว้

.....

ภาคผนวก

ภาพกิจกรรม

โครงการปลูกจิตสำนึกและแนวทางปฏิบัติการเป็น ข้าราชการที่ดีเพื่อสร้างสังคมอุดมคุณธรรม

วันอังคารที่ 9 พฤษภาคม 2566
ณ ห้องประชุมหมายเลข 406-407 ชั้น 4 อาคารรัฐสภา (ฝั่งวุฒิสภา)

พลอากาศเอก ประจิน จั่นตอง สมาชิกวุฒิสภา
ในฐานะประธานคณะกรรมการการอุดมศึกษา วิทยาศาสตร์ วิจัยและ
นวัตกรรม เป็นประธานเปิดโครงการปลูกจิตสำนึกฯ และปาฐกถาพิเศษ
"แนวทางการสร้างคนดี คนเก่ง คนกล้า ในสังคมอุดมคุณธรรม"

กิจกรรมแลกเปลี่ยนเรียนรู้เพื่อสร้างสังคมอุดมคุณธรรม และปาฐกถาพิเศษ
เรื่อง "แนวทางการสร้างคนดี คนเก่ง คนกล้า ในสังคมอุดมคุณธรรม" ซึ่งจัด
โดย สำนักวิชาการและสำนักการต่างประเทศ โดยมี นายพีระพจน์ รัตนมาลี
รองเลขาธิการวุฒิสภา รักษาราชการแทนผู้อำนวยการสำนักวิชาการ พร้อม
ด้วยบุคลากรจากสำนักวิชาการ และสำนักการต่างประเทศ เข้าร่วมโครงการ

NEXT →

คณะกรรมการขับเคลื่อนองค์กร STRONG จัดพอเพียงต้านทุจริต
ส่งเสริม สนับสนุน คุณธรรม จริยธรรม และความโปร่งใส
สำนักวิชาการ สำนักงานเลขาธิการวุฒิสภา

1

โครงการปลูกจิตสำนึกและแนวทางปฏิบัติการเป็นข้าราชการที่ดีเพื่อสร้างสังคมอุดมคุณธรรม

พลอากาศเอก ประจิน รัตน์ทอง
สมาชิกวุฒิสภา
ประธานคณะกรรมการการอุดมศึกษา
วิทยาศาสตร์ วิจัยและนวัตกรรม วุฒิสภา
และอดีตประธานคณะกรรมการวิสามัญศึกษา
แนวทางการสร้างคนดี คนเก่ง สู่สังคมเพื่อพัฒนา
ชาติไทยอย่างยั่งยืน วุฒิสภา

ปาฐกถาพิเศษจากบุคคลต้นแบบ เรื่อง “แนวทางการสร้างคนดี คนเก่ง คนกล้า ในสังคมอุดมคุณธรรม”

โครงการปลูกจิตสำนึกและแนวทางปฏิบัติการเป็นข้าราชการที่ดีเพื่อสร้างสังคมคุณธรรม

พลอากาศเอก ประจิน จั่นตอง ได้กล่าวแสดงความยินดีกับสำนักวิชาการ และสำนักงานต่างประเทศ ที่ได้รับประกาศเกียรติคุณให้เป็นองค์กรคุณธรรมต้นแบบจากคณะกรรมการส่งเสริมคุณธรรมแห่งชาติ ประจำปี พ.ศ. 2565 ซึ่งได้รับต่อเนื่องมา 3 ปีติดต่อกัน ตั้งแต่ปี พ.ศ. 2563 และขอให้ร่วมกันรักษาและขับเคลื่อนองค์กรคุณธรรมต้นแบบต่อไป

★ **ปัจจัยสู่ความสำเร็จ**

- KISS ~ Keep It Simple & Simple
- **K** ~ Knowledge
- **S** ~ Skill
- **A** ~ Attitude

สังคมคุณธรรม
ภาพที่เราอยากเห็น
???

แลกเปลี่ยนเรียนรู้

NEXT →

พลอากาศเอก ประจิน จั่นตอง ได้เน้นย้ำให้บุคลากรตระหนักถึง "ความรู้ คู่คุณธรรม" "4c 1s" communication coordination cooperation collaboration และ sincere

**โครงการปลูกจิตสำนึกและแนวทางปฏิบัติการเป็น
ข้าราชการที่ดีเพื่อสร้างสังคมอุดมคุณธรรม**

**คณะกรรมการขับเคลื่อนองค์กร STRONG จิตพอเพียงต้านทุจริต
ส่งเสริม สนับสนุน คุณธรรม จริยธรรม และความโปร่งใส
สำนักวิชาการ สำนักงานเลขาธิการวุฒิสภา**

คณะทำงานขับเคลื่อนองค์กร **STRONG** จิตพอเพียงต้านทุจริต ส่งเสริม สหับสนุน คุณธรรม
จริยธรรม และความโปร่งใสของสำนักวิชาการ ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. 2566